

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 864/2007**av den 11 juli 2007****om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 61 c och artikel 67,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget, på grundval
av det gemensamma utkast som förlikningskommittén godkände
den 25 juni 2007 ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Gemenskapen har satt som mål att bevara och utveckla ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. I syfte att gradvis upprätta ett sådant område bör gemenskapen besluta om åtgärder rörande civilrättsligt samarbete med gränsöverskridande följder i den mån de behövs för att den inre marknaden skall fungera väl.
- (2) Enligt artikel 65 b i fördraget skall dessa åtgärder omfatta främjande av förenligheten mellan tillämpliga bestämmelser i medlemsstaterna om lagkonflikter och om domstolars behörighet.
- (3) Europeiska rådet uttryckte vid sitt möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 sitt stöd för principen om ömsesidigt erkännande av domar och andra avgöranden av rättsliga myndigheter som en hörnsten i det civilrättsliga samarbetet och uppmanade rådet och kommissionen att anta ett åtgärdsprogram för att genomföra principen om ömsesidigt erkännande.
- (4) Rådet antog den 30 november 2000 kommissionens och rådets gemensamma åtgärdsprogram för genomförande av principen om ömsesidigt erkännande av domar på privaträttens område ⁽³⁾. I programmet identifieras åtgärder som rör harmonisering av lagvalsregler som åtgärder som underlättar ömsesidigt erkännande av domar.

(5) I Haagprogrammet ⁽⁴⁾, som antogs av Europeiska rådet den 5 november 2004, uppmanades till fortsatt aktivt arbete med lagvalsreglerna för utomobligatoriska förpliktelser (Rom II).

(6) För att den inre marknaden skall kunna fungera väl, i syfte att förbättra möjligheten att förutse resultatet av en tvist, öka säkerheten ifråga om vilken lag som är tillämplig och öka den fria rörligheten för domar, måste medlemsstaternas lagvalsregler leda till att samma nationella lag är tillämplig oavsett vid vilket lands domstol talan har väckts.

(7) Denna förordnings materiella tillämpningsområde och bestämmelser bör överensstämma med rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ⁽⁵⁾ (Bryssel I) och de instrument som rör tillämplig lag på avtalsförpliktelser.

(8) Denna förordning bör tillämpas oberoende av vid vilken slags domstol talan väcks.

(9) Fordringar som uppkommit på grund av utövandet av statliga befogenheter (*acta iure imperii*) bör inbegripa fordringar mot tjänstemän som agerar på statens vägnar och ansvar för offentliga myndigheters handlingar, inbegripet ansvar för offentligt tillsatta ämbetsmän. Därför bör ärenden som rör sådana fordringar undantas från denna förordnings tillämpningsområde.

(10) Familjeförhållanden bör omfatta förhållanden mellan föräldrar och barn, mellan makar, mellan besvägrade samt mellan släktingar på sidolinjen. Hänvisningen i artikel 1.2 till förhållanden som har samma verkan som äktenskap och andra familjeförhållanden bör tolkas i enlighet med lagen i den medlemsstat där talan väcks.

(11) Innebörden i begreppet utomobligatorisk förpliktelse varierar från en medlemsstat till en annan. I denna förordning bör därför utomobligatorisk förpliktelse förstås som ett autonomt begrepp. Lagvalsreglerna i denna förordning bör också omfatta utomobligatoriska förpliktelser som följer av strikt ansvar.

(12) Tillämplig lag bör också reglera frågan om vilka personer som kan hållas ansvariga för sina handlingar vid skadeståndsgrundande händelser (*tort/delict*).

⁽¹⁾ EUT C 241, 28.9.2004, s. 1.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 6 juli 2005 (EUT C 157 E, 6.7.2006, s. 371), rådets gemensamma ståndpunkt av den 25 september 2006 (EUT C 289 E, 28.11.2006, s. 68) och Europaparlamentets ståndpunkt av den 18 januari 2007 (ännu ej offentliggjord i EUT). Europaparlamentets lagstiftningsresolution av den 10 juli 2007 och rådets beslut av den 28 juni 2007.

⁽³⁾ EGT C 12, 15.1.2001, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT C 53, 3.3.2005, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 12, 16.1.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1791/2006 (EUT L 363, 20.12.2006, s. 1).

- (13) Enhetliga regler som tillämpas oavsett vilket lagval som följer av dem kan göra att risken för snedvriden konkurrens mellan de rättssökande i gemenskapen avvärrs.
- (14) Kravet på rättssäkerhet och behovet av att skipa rättvisa i enskilda fall utgör viktiga delar i ett område med rättvisa. I denna förordning fastställs de anknytningsfaktorer som är mest lämpliga för att uppnå dessa mål. I denna förordning fastställs därför en allmän regel, men också särskilda regler och, i vissa bestämmelser, en "undantagsregel" som gör det möjligt att göra undantag från dessa regler om det klart framgår av alla omständigheter i fallet att den skadeståndsgrundande händelsen har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land. Alla dessa regler bildar således ett flexibelt ramverk av lagvalsregler. Det gör det även möjligt för den domstol där talan har väckts att behandla enskilda fall på lämpligt sätt.
- (15) Principen att tillämpa lagen i det land där den skadevållande händelsen inträffade (*lex loci delicti commissi*) är huvudregeln för utomobligatoriska förpliktelser i nästan alla medlemsstater, men den praktiska tillämpningen av principen varierar när fallet har anknytning till flera länder. Detta leder till osäkerhet ifråga om vilken lag som är tillämplig.
- (16) Enhetliga regler bör öka möjligheten att förutse hur domstolarna kommer att döma och garantera rimlig avvägning mellan de intressen som den vars ansvar görs gällande och den skadelidande har. Anknytningen till det land där den direkta skadan uppkom (*lex loci damni*) skapar en rimlig balans mellan de intressen som den vars ansvar görs gällande och den skadelidande har, och den avspeglar även den moderna uppfattningen om civilrättsligt ansvar och utvecklingen av system för strikt ansvar.
- (17) Tillämplig lag bör bestämmas på grundval av var skadan uppkommer, oavsett i vilket eller vilka länder indirekta följder kan inträffa. I enlighet med detta bör, i händelse av personskada eller skada på egendom, det land där skadan uppkommer vara det land där personskadan uppstår eller egendomen skadas.
- (18) Huvudregeln i denna förordning bör vara *lex loci damni*, som föreskrivs i artikel 4.1. Artikel 4.2 bör ses som ett undantag från denna huvudprincip, genom vilket en särskild anknytning uppkommer om parterna har sin vanliga vistelseort i samma land. Artikel 4.3 bör betraktas som ett undantag från artikel 4.1 och 4.2 om det framgår av alla omständigheter i fallet att den skadeståndsgrundande händelsen har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land.
- (19) Särskilda regler bör införas för speciella skadeståndsgrundande händelser där regeln inte tillgodoser behovet av en rimlig balans mellan berörda intressen.
- (20) Lagvalsregeln om produktansvar bör uppfylla målen att rättvist fördela de risker som hör till ett modernt högteknologiskt samhälle, skydda konsumenternas hälsa, stimulera till innovation, garantera att konkurrensen inte snedvrids och underlätta handelsutbyte. Införande av ett system med anknytningsfaktorer i olika nivåer tillsammans med en förutsebarhetsregel är en väl avvägd lösning med tanke på dessa mål. I den första nivån beaktas lagen i det land där den skadelidande hade sin vanliga vistelseort när skadan uppkom om produkten salufördes i det landet. De övriga nivåerna blir aktuella om produkten inte salufördes i det landet, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4.2 och möjligheten att det finns en uppenbart närmare anknytning till ett annat land.
- (21) Den särskilda regeln i artikel 6 är inte ett undantag från huvudregeln i artikel 4.1, utan snarast ett klarläggande av denna. Vid otillbörlig konkurrens bör lagvalsregeln skydda konkurrerande företag, konsumenterna och den stora allmänheten och säkerställa korrekt fungerande marknads ekonomi. Dessa mål tillgodoses i allmänhet genom anknytningen till lagen i det land där konkurrensförhållandena eller konsumenternas kollektiva intressen påverkas eller kan påverkas.
- (22) De utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i konkurrensbegränsningar och som anges i artikel 6.3 bör omfatta överträdelser av såväl nationell konkurrenslagstiftning som gemenskapens konkurrenslagstiftning. Tillämplig lag för sådana utomobligatoriska förpliktelser bör vara lagen i det land där marknaden påverkas eller kan påverkas. I fall där marknaden påverkas, eller kan påverkas, i mer än ett land, bör käranden under vissa förutsättningar kunna välja att grunda sitt krav på lagen i det land där talan väcks.
- (23) I denna förordning bör begreppet konkurrensbegränsning omfatta förbud mot avtal mellan företag, beslut fattade av företagssammanslutningar samt samordnade förfaranden som syftar till eller får till resultat att hindra, begränsa eller snedvrida konkurrensen inom en medlemsstat eller inom den inre marknaden, liksom förbud mot missbruk av en dominerande ställning inom en medlemsstat eller inom den inre marknaden, när sådana avtal, beslut, samordnade förfaranden eller missbruk är förbjudna enligt artiklarna 81 och 82 i fördraget eller enligt en medlemsstats nationella lagstiftning.
- (24) Miljöskada bör förstås som en negativ förändring hos en naturresurs, såsom vattnet, marken eller luften, försämring av den funktion som den naturresursen har till förmån för en annan naturresurs eller för allmänheten, eller försvagning av de levande organismernas mångfald.

- (25) När det gäller miljöskador är tillämpning av principen om särbehandling av den skadelidande fullt berättigad enligt artikel 174 i fördraget som föreskriver att det bör finnas en hög skyddsnivå som bygger på försiktighetsprincipen, principen att förebyggande åtgärder bör vidtas, principen att åtgärder vid källan skall prioriteras och principen att förorenaren skall betala. Frågan om när den person som begär skadestånd kan välja tillämplig lag bör fastställas i enlighet med lagen i den medlemsstat där talan väcktes.
- (26) Vid immaterialrättsintrång bör den universellt erkända principen om skyddslandsprincipen (*lex loci protectionis*), fortsätta att gälla. Med begreppet *immateriella rättigheter* bör i denna förordning avses till exempel upphovsrätt, närstående rättigheter, rätt i sitt eget slag i fråga om databas-skydd och industriellt rättsskydd.
- (27) Innehållet i begreppet stridsåtgärder, såsom strejk eller lockout, varierar från medlemsstat till medlemsstat och styrs av varje medlemsstats interna regler. Huvudprincipen i denna förordning är därför att lagen i det land där stridsåtgärderna vidtas bör tillämpas, i syfte att skydda rättigheterna och skyldigheterna för arbetstagare och arbetsgivare.
- (28) Den särskilda regeln om stridsåtgärder i artikel 9 påverkar inte villkoren för utövandet av sådana åtgärder i enlighet med nationell lagstiftning och påverkar inte heller den rättsliga statusen för fackföreningar eller arbetstagares representativa organisationer enligt medlemsstaternas lagstiftning.
- (29) Särskilda regler bör föreskrivas för skada som har vållats av annat än en skadeståndsgrundande händelse, till exempel obehörig vinst, tjänst utan uppdrag (*negotiorum gestio*) och oaktsamhet vid ingående av avtal (*culpa in contrahendo*).
- (30) Oaktsamhet vid ingående av avtal är ett autonomt begrepp i denna förordning och bör inte nödvändigtvis tolkas i den mening som avses i nationell lagstiftning. Begreppet bör omfatta åsidosättande av upplysningsplikt och avbrutna avtalsförhandlingar. Artikel 12 omfattar endast utomobligatoriska förpliktelser som har direkt koppling till de diskussioner som föregick ingåendet av avtalet. Detta innebär att artikel 4 eller andra tillämpliga bestämmelser i denna förordning bör tillämpas om en person lider personlig skada under förhandlingar om ett avtal.
- (31) För att respektera principen om partsautonomi och för att höja den rättsliga säkerheten bör parterna få välja vilken lag som skall tillämpas på en utomobligatorisk förpliktelse. Detta val bör vara uttryckligt eller med rimlig säkerhet framgå av omständigheterna i det aktuella fallet. När domstolen fastställer förekomsten av ett avtal måste den respektera parternas avsikter. Den svagare parten bör skyddas genom vissa begränsningar i möjligheten att ingå lagvalsavtal.
- (32) Allmänintresset motiverar att medlemsstaternas domstolar i vissa undantagsfall bör få möjlighet att tillämpa undantag genom att återropa grunderna för rättsordningen och övergripande tvingande bestämmelser. I synnerhet kan tillämpningen av en bestämmelse i den lag som anvisas i denna förordning, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet och rättsordningen i den medlemsstat där talan väckts, anses stå i strid med grunderna för domstolslandets rättsordning om den leder till utdömande av ett orimligt icke-kompensatoriskt skadestånd, vars syfte är att avskräcka eller bestraffa.
- (33) Enligt de nuvarande nationella bestämmelserna om skadestånd till skadelidande vid vägtrafikolyckor skall den berörda domstolen när den fastställer skadeståndets storlek för personskador i sådana fall där olyckan äger rum i annan stat än den där den skadelidande har sin vanliga vistelseort ta hänsyn till alla faktiska omständigheter som rör den enskilde skadelidande, inklusive i synnerhet de faktiska förlusterna och kostnaderna för eftervård och sjukvård.
- (34) För att uppnå en rimlig avvägning mellan parternas intressen måste i den mån det är lämpligt hänsyn tas till gällande ordnings- och säkerhetsbestämmelser i det land där den skadegörande händelsen inträffade, även när den utomobligatoriska förpliktelsen regleras genom lagstiftningen i ett annat land. Begreppet *ordnings- och säkerhetsbestämmelser* bör tolkas som att det avser alla regler som har samband med ordning och säkerhet, inklusive exempelvis trafiksäkerhetsregler i händelse av en olycka.
- (35) Man bör undvika fördelning på flera instrument av lagvalsregler och skillnader mellan sådana regler. Genom denna förordning utesluts emellertid inte möjligheten att införa lagvalsregler för utomobligatoriska förpliktelser i gemenskapsrättsliga bestämmelser när det gäller särskilda frågor.
- Denna förordning bör emellertid inte påverka tillämpningen av andra instrument som fastställer bestämmelser avsedda att bidra till att den inre marknaden fungerar väl i den mån de inte kan tillämpas tillsammans med den lag som anvisas genom reglerna i förordningen. Tillämpningen av bestämmelser i den tillämpliga lag som anvisas i denna förordning bör inte begränsa den fria rörligheten för varor och tjänster såsom den regleras av gemenskapsinstrument, exempelvis Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel på den inre marknaden ("Direktiv om elektronisk handel")⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

- (36) Respekten för medlemsstaternas internationella åtaganden innebär att denna förordning inte bör påverka internationella konventioner som en eller flera medlemsstater har anslutit sig till vid den tidpunkt då denna förordning antas. För att göra reglerna mer tillgängliga bör kommissionen, på grundval av uppgifter från medlemsstaterna, offentliggöra en förteckning över de tillämpliga konventionerna i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (37) Kommissionen kommer att lägga fram ett förslag för Europaparlamentet och rådet om förfaranden och villkor i enlighet med vilka medlemsstaterna, i enskilda undantagsfall och avseende sektorsfrågor, skall ha rätt att för egen del med tredjeländer förhandla om och ingå avtal som innehåller bestämmelser om tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser.
- (38) Eftersom målet för denna förordning inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna, och det därför, på grund av förordningens omfattning och verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (39) I enlighet med artikel 3 i det till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning deltar Förenade kungariket och Irland i antagandet och tillämpningen av denna förordning.
- (40) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning som därför inte är bindande för eller tillämplig i Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 1

Tillämpningsområde

1. Denna förordning skall tillämpas på utomobligatoriska förpliktelser på privaträttens område i situationer som innebär lagkonflikt. Den skall i synnerhet inte tillämpas på skattefrågor, tullfrågor eller förvaltningsrättsliga frågor eller på statens ansvar för handlingar och underlåtenhet vid utövandet av statens myndighet (*acta iure imperii*).

2. Följande skall undantas från denna förordnings tillämpningsområde:

- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i familjeförhållanden och förhållanden som enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden har samma verkan, inberäknat underhållsskyldighet,
- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i makars förmögenhetsförhållanden, förmögenhetsförhållanden i förhållanden som enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden har samma verkan som äktenskap samt arv och testamenten,
- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i växlar, checkar, löpande skuldebrev och andra negotiabla värdepapper, i den utsträckning som förpliktelserna enligt sådana andra negotiabla värdepapper följer av deras negotiabla karaktär,
- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i lagstiftning om bolag och andra juridiska personer, såsom frågor om deras upprättande genom registrering eller på annat sätt, deras rättskapacitet, interna organisation eller upplösning, personligt ansvar för delägare och medlemmar i denna egenkap för bolagets eller den juridiska personens förpliktelser och det personliga ansvar som ett bolags eller dess medlemmars revisorer har för den lagstadgade revisionen av räkenskaperna,
- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i förhållanden mellan instiftare av en trust, trustees och förmånstagare till en trust som har inrättats frivilligt,
- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i en atomskada,
- utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i kränkning av privatlivet eller personlighetsskyddet, inberäknat ärekränkning.

3. Denna förordning skall inte tillämpas på bevisfrågor och processuella frågor, utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 21 och 22.

4. I denna förordning avses med *medlemsstat* alla medlemsstater utom Danmark.

Artikel 2

Utomobligatoriska förpliktelser

1. I denna förordning skall skada omfatta alla följder av skadeståndsgrundande händelser (*tort/delict*), obehörig vinst, tjänst utan uppdrag (*negotiorum gestio*) eller oaksamhet vid ingående av avtal (*culpa in contrahendo*).

2. Denna förordning skall också vara tillämplig på utomobligatoriska förpliktelser som kan uppkomma.

3. I denna förordning skall alla hänvisningar till
- a) en skadevällande händelse innefatta skadevällande händelser som kan inträffa, och
 - b) skada innefatta den skada som kan uppkomma.

Artikel 3

Universell tillämpning av lag

Lag som anges i denna förordning skall tillämpas oavsett om det är lagen i en medlemsstat eller inte.

KAPITEL II

SKADESTÅNDSGRUNDANDE HÄNDELSER

Artikel 4

Huvudregel

1. Om inte annat föreskrivs i denna förordning, skall ifråga om en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i en skadeståndsgrundande händelse lagen i det land där skadan uppkommer tillämpas oavsett i vilket land den skadevällande händelsen inträffade och oavsett i vilket eller vilka länder indirekta följder av händelsen uppkommer.
2. Om både den person vars ansvar görs gällande och den skadelidande har sin vanliga vistelseort i samma land vid den tidpunkt då skadan uppkommer, skall dock lagen i det landet tillämpas.
3. Om det framgår av alla omständigheter i fallet att den skadeståndsgrundande händelsen har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land än det som anges i punkt 1 eller 2, skall lagen i det landet tillämpas. En uppenbart närmare anknytning till ett annat land kan särskilt grundas på att det redan finns ett rättsförhållande mellan parterna, såsom ett avtal som har nära anknytning till den skadeståndsgrundande händelsen i fråga.

Artikel 5

Produktansvar

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4.2 skall tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i skada som orsakas av en produkt vara
- a) lagen i det land där den skadelidande hade sin vanliga vistelseort när skadan uppkom, om produkten saluförts i det landet, eller i annat fall,
- b) lagen i det land där produkten förvärvades, om produkten saluförts i det landet, eller i annat fall,

- c) lagen i det land där skadan uppkom, om produkten saluförts i det landet.

Emellertid skall tillämplig lag vara lagen i det land där den person vars ansvar görs gällande har sin vanliga vistelseort om han eller hon inte rimligen kunde förutse att produkten, eller en produkt av samma typ, skulle saluföras i det land vars lag är tillämplig enligt a, b eller c.

2. Om det framgår av alla omständigheter i fallet att den skadeståndsgrundande händelsen har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land än det som anges i punkt 1, skall lagen i det landet tillämpas. En uppenbart närmare anknytning till ett annat land kan särskilt grundas på att det redan finns ett rättsförhållande mellan parterna, såsom ett avtal som har nära anknytning till den skadeståndsgrundande händelsen i fråga.

Artikel 6

Otillbörlig konkurrens och handlingar som begränsar den fria konkurrensen

1. Tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i otillbörlig konkurrens skall vara lagen i det land där konkurrensförhållandena eller konsumenternas kollektiva intressen påverkas eller skulle kunna påverkas.
2. Om otillbörlig konkurrens enbart påverkar en bestämd konkurrensintressen, skall artikel 4 tillämpas.
3.
 - a) Tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i konkurrensbegränsning skall vara lagen i det land där marknaden påverkas eller kan påverkas.
 - b) När marknaden påverkas, eller kan påverkas, i mer än ett land får den person som begär ersättning för skada och som lämnar in en stämningsansökan till den domstol där svaranden har hemvist i stället välja att grunda sitt krav på lagen i det land där talan väcks, under förutsättning att marknaden i den medlemsstaten är bland dem som direkt och påtagligt påverkas av den konkurrensbegränsning som givit upphov till den utomobligatoriska förpliktelse på vilken kravet grundas. Om den klagande i enlighet med tillämpliga regler om behörighet lämnar in en stämningsansökan mot mer än en svarande i den domstolen, kan han endast välja att grunda sitt krav på domstolslandets lag, om den konkurrensbegränsning som ligger till grund för kravet mot var och en av dessa svarande, direkt och påtagligt också påverkar marknaden i den medlemsstat där den domstolen finns.
4. Det får inte göras undantag från tillämplig lag enligt denna artikel genom ett avtal i enlighet med artikel 14.

Artikel 7

Miljösador

Tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i en miljöskada eller person- eller egendomsskada till följd av en sådan skada, skall vara den lag som fastställs genom tillämpning av artikel 4.1, såvida inte den person som begär skadestånd väljer att grunda sin fordran på lagen i det land där den skadevållande händelsen inträffade.

Artikel 8

Immaterialrättsintrång

1. Tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i ett immaterialrättsintrång skall vara lagen i det land där skydd görs gällande.

2. Tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i ett intrång i en immateriell rättighet som gäller i hela gemenskapen, skall vara lagen i det land där intrånget skedde när det gäller alla frågor som inte regleras i det relevanta gemenskapsinstrumentet.

3. Det får inte göras undantag från tillämplig lag enligt denna artikel genom ett avtal i enlighet med artikel 14.

Artikel 9

Stridsåtgärder

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4.2 skall tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse avseende ansvar för en person i egenskap av arbetstagare eller arbetsgivare eller organisationer som företräder deras yrkesmässiga intressen för skador orsakade av stridsåtgärder, varslade eller genomförda, vara lagen i det land där åtgärderna kommer att genomföras eller har genomförts.

KAPITEL III

**OBEHÖRIG VINST, TJÄNSTER UTAN UPPDRAG
(NEGOTIORUM GESTIO) OCH OAKTSAMHET VID INGÅENDE
AV AVTAL (CULPA IN CONTRAHENDO)**

Artikel 10

Obehörig vinst

1. Om en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i obehörig vinst, inbegripet mottagande av felaktigt utbetalda belopp, rör ett förhållande som råder mellan parterna, till exempel som har sin grund i ett avtal eller en skadeståndsgrundande händelse, som har nära anknytning till den obehöriga vinsten, skall den lag tillämpas som reglerar det förhållandet.

2. Om tillämplig lag inte kan avgöras på grundval av punkt 1 och parterna har sin vanliga vistelseort i samma land när den händelse inträffar som ger upphov till obehörig vinst, skall lagen i det landet tillämpas.

3. Om tillämplig lag inte kan avgöras på grundval av punkt 1 eller 2 skall den vara lagen i det land där den obehöriga vinsten gjordes.

4. Om det framgår av de samlade omständigheterna i fallet att den utomobligatoriska förpliktelse som har sin grund i obehörig vinst har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land än det som anges i punkterna 1, 2 och 3, skall lagen i det landet tillämpas.

Artikel 11

Tjänster utan uppdrag

1. Om en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i en tjänst som utförts utan uppdrag i samband med en annan persons angelägenheter, rör ett förhållande som råder mellan parterna, till exempel som har sin grund i ett avtal eller en skadeståndsgrundande händelse, som har nära anknytning till den utomobligatoriska förpliktelsen, skall den lag tillämpas som reglerar det förhållandet.

2. Om tillämplig lag inte kan avgöras på grundval av punkt 1 och parterna har sin vanliga vistelseort i samma land när den händelse inträffar som ger upphov till skada, skall lagen i det landet tillämpas.

3. Om tillämplig lag inte kan avgöras på grundval av punkt 1 eller 2, skall den vara lagen i det land där tjänsten utfördes.

4. Om det framgår av de samlade omständigheterna i fallet att den utomobligatoriska förpliktelse som har sin grund i en tjänst som utförts utan uppdrag i samband med en annan persons angelägenheter, har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land än det som anges i punkterna 1, 2 och 3, skall lagen i det landet tillämpas.

Artikel 12

Oaktsamhet vid ingående av avtal

1. Tillämplig lag för en utomobligatorisk förpliktelse som har sin grund i diskussioner som föregår ingåendet av ett avtal, oavsett om avtalet faktiskt ingicks eller inte, skall vara den lag som är tillämplig på avtalet eller som skulle ha tillämpats för avtalet om det hade ingåtts.

2. När tillämplig lag inte kan fastställas på grundval av punkt 1, skall den vara

a) lagen i det land där skadan uppkommer, oavsett i vilket land den skadevållande händelsen inträffade och oavsett i vilket eller vilka länder indirekta följder uppkom, eller

b) om parterna har sin vanliga vistelseort i samma land då den skadevållande händelsen inträffade, lagen i det landet, eller

c) om det framgår av de samlade omständigheter i fallet att den utomobligatoriska förpliktelse som har sin grund i förhandlingar som föregår ingåendet av ett avtal har en uppenbart närmare anknytning till ett annat land än det som anges i a och b, lagen i det landet.

Artikel 13

Tillämplighet för artikel 8

Vid tillämpningen av detta kapitel skall artikel 8 tillämpas på utomobligatoriska förpliktelser som har sin grund i ett immaterialrättsintrång.

KAPITEL IV

LAGVAL GENOM AVTAL

Artikel 14

Lagval genom avtal

1. Parterna får enas om att en utomobligatorisk förpliktelse skall regleras av en lag som de själva väljer

- a) genom ett avtal som har ingåtts efter det att den skadevållande händelsen inträffat,

eller

- b) om alla parter bedriver kommersiell verksamhet, också genom ett avtal som de frivilligt har förhandlat fram innan den skadevållande händelsen inträffat.

Lagvalet skall vara uttryckligt eller med rimlig säkerhet framgå av omständigheterna i det aktuella fallet och får inte innebära att tredje mans rättigheter åsidosätts.

2. Om alla omständigheter av betydelse för situationen vid den tidpunkt då den skadevållande händelsen inträffade har anknytning till ett annat land än det vars lag har valts, får parternas val inte hindra tillämpningen av sådana lagregler i det andra landet som inte kan avtalas bort.

3. Om alla omständigheter av betydelse för situationen vid den tidpunkt då den skadevållande händelsen inträffade har anknytning till en eller flera medlemsstater, får inte parternas val av annan tillämplig lag än en medlemsstats hindra tillämpningen av sådana regler i gemenskapsrätten, i förekommande fall med den tillämpning som görs i domstolsmedlemsstaten, som inte kan avtalas bort.

KAPITEL V

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

Artikel 15

Den tillämpliga lagens räckvidd

Tillämplig lag för utomobligatoriska förpliktelser enligt denna förordning skall regleras särskilt

- a) grunden för och omfattningen av ansvaret, däribland fastställandet av vilka personer som kan hållas ansvariga för sina handlingar,
- b) grunderna för ansvarsfrihet, begränsning av ansvar och fördelning av ansvar,

- c) förekomsten, arten och bedömningen av skadorna eller den gottgörelse som begärs,

- d) de åtgärder som en domstol får vidta inom gränserna för sina befogenheter enligt sin processlagstiftning för att förhindra skadan eller få den att upphöra, eller för att säkerställa att ersättning utgår för skadan,

- e) frågan om rätten att begära skadestånd eller gottgörelse får överföras, inklusive genom arv,

- f) vilka personer som har rätt till ersättning för skada som de personligen lidit,

- g) ansvar för andra personers handlingar,

- h) det sätt på vilket en förpliktelse kan upphöra samt regler för preskription och andra rättighetsförluster som följer av utgången av en frist, däribland regler för när fristen börjar löpa, när fristen kan avbrytas och när fristen tillfälligt upphör att löpa.

Artikel 16

Överordnade tvingande bestämmelser

Denna förordning skall inte begränsa tillämpningen av bestämmelser i domstolslandets lag när de är tvingande, oavsett vilken lag som i övrigt skall tillämpas på den utomobligatoriska förpliktelser.

Artikel 17

Ordnings- och säkerhetsbestämmelser

Vid bedömning av uppträdandet av den person vars ansvar görs gällande, skall hänsyn tas, som en sakfråga och i den mån det är lämpligt, till de ordnings- och säkerhetsbestämmelser som gällde på platsen och vid tidpunkten för den händelse som orsakade att ansvaret görs gällande.

Artikel 18

Direkt talan mot den ansvariges försäkringsgivare

Den skadelidande kan väcka talan om skadestånd direkt mot den ansvariges försäkringsgivare, om detta föreskrivs i den tillämpliga lagen för den utomobligatoriska förpliktelser eller i den tillämpliga lagen för försäkringsavtalet.

Artikel 19

Subrogation

Om en person (borgenären) har en utomobligatorisk fordran mot en annan person (gäldenären) och en tredje person är skyldig att prestera till borgenären eller redan har presterat till denne till uppfyllelse av sin skyldighet, skall frågan om och i vilken utsträckning den tredje personen har rätt att mot gäldenären utöva de rättigheter som borgenären hade mot gäldenären enligt den lag som gäller för förhållandet dem emellan avgöras enligt den lag som gäller för den tredje personens skyldighet att prestera till borgenären.

Artikel 20

Flera skadevållare

Om borgenären har en fordran mot flera gäldenärer som är ansvariga för samma fordran och en av gäldenärerna redan har fullgjort prestationen helt eller delvis, skall frågan om den gäldenärens rätt att begära ersättning från övriga gäldenärer regleras av den lag som är tillämplig för den gäldenärens utomobligatoriska förpliktelse gentemot borgenären.

Artikel 21

Giltighet till formen

En ensidig rättshandling som avser en utomobligatorisk förpliktelse skall vara giltig till formen, om den uppfyller formkraven i den lag som reglerar den utomobligatoriska förpliktelsen eller i lagen i det land där rättshandlingen företogs.

Artikel 22

Bevisbördan

1. Den lag som enligt denna förordning reglerar en utomobligatorisk förpliktelse skall tillämpas i den mån den för utomobligatoriska förpliktelser uppställer rättsliga presumtioner eller fördelar bevisbördan.

2. Bevisning som rör en rättshandling får föras med varje slags bevismedel som godtas enligt lagen i domstolslandet eller enligt någon av de i artikel 21 angivna lagarna enligt vilka rättshandlingen har giltighet till formen, förutsatt att sådan bevisföring kan genomföras vid domstolen.

KAPITEL VI

ÖVRIGA BESTÄMMELSER

Artikel 23

Vanlig vistelseort

1. Vid tillämpning av denna förordning skall bolags eller en annan juridisk persons vanliga vistelseort vara den plats där den centrala förvaltningen är belägen.

Om den skadevållande händelsen äger rum eller om skadan uppstår i samband med verksamheten vid en filial, en agentur eller annat verksamhetsställe, skall den plats där filialen, agenturen eller annat verksamhetsställe är beläget anses vara den vanliga vistelseorten.

2. Vid tillämpning av denna förordning skall den vanliga vistelseorten för en fysisk person i samband med dennes näringsverksamhet vara dennes huvudsakliga verksamhetsställe.

Artikel 24

Återförvisning är utesluten

När det i denna förordning föreskrivs att lagen i ett visst land skall tillämpas avses gällande rättsregler i det landet, med undantag för landets regler för internationell privaträtt.

Artikel 25

Stater med mer än en rättsordning

1. Om en stat omfattar flera territoriella enheter som var och en har sina egna rättsregler i fråga om utomobligatoriska förpliktelser, skall varje sådan enhet anses som ett land vid fastställandet av vilken lag som skall tillämpas enligt denna förordning.

2. En medlemsstat där olika territoriella enheter har sina egna rättsregler för utomobligatoriska förpliktelser behöver inte tillämpa denna förordning vid lagkonflikter enbart mellan lagarna i sådana enheter.

Artikel 26

Grunderna för domstolslandets rättsordning

Tillämpning av en bestämmelse i den lag som anges i denna förordning får vägras endast om en sådan tillämpning är uppenbart oförenlig med grunderna för domstolslandets rättsordning.

Artikel 27

Förhållandet till andra gemenskapsrättsliga bestämmelser

Denna förordning skall inte inverka på tillämpningen av gemenskapsrättsliga bestämmelser som på särskilda områden fastställer lagvalsregler för utomobligatoriska förpliktelser.

Artikel 28

Förhållandet till gällande internationella konventioner

1. Denna förordning skall inte inverka på tillämpningen av internationella konventioner som en eller flera medlemsstater har tillträtt när denna förordning antas och som fastställer lagvalsregler för utomobligatoriska förpliktelser.

2. Denna förordning skall emellertid bland medlemsstaterna ha företräde framför konventioner som ingåtts uteslutande mellan två eller flera av dem i den mån som konventionerna gäller frågor som regleras genom denna förordning.

KAPITEL VII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 29

Förteckning över konventioner

1. Senast den 11 juli 2008 skall medlemsstaterna till kommissionen överlämna en förteckning över konventionerna i artikel 28.1. Efter detta datum skall medlemsstaterna underrätta kommissionen om alla uppsägningar av konventionerna.

2. Kommissionen skall inom sex månader efter mottagandet i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra

- i) en förteckning över de konventioner som avses i punkt 1,
- ii) uppsägningar som avses i punkt 1.

Artikel 30

Översynsklausul

1. Senast den 20 augusti 2011 skall kommissionen för Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén lägga fram en rapport om tillämpningen av denna förordning. Rapporten skall i förekommande fall åtföljas av förslag till ändring av förordningen. Rapporten skall omfatta

- i) en studie av konsekvenserna av det sätt på vilket utländsk lag behandlas inom olika jurisdiktioner och i vilken omfattning domstolarna i medlemsstaterna i praktiken tillämpar utländsk lag i enlighet med denna förordning,

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstater i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Strasbourg 11 juli 2007.

På Europaparlamentets vägnar
H.-G. PÖTTERING
Ordförande

- ii) en studie av konsekvenserna av artikel 28 i denna förordning beträffande Haagkonventionen av den 4 maj 1971 om tillämplig lag för trafikolyckor.

2. Senast den 31 december 2008 skall kommissionen för Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén lägga fram en studie om situationen vad gäller tillämplig lag på utomobligatoriska förpliktelser till följd av kränkning av privatlivet och rättigheter som rör personlighetsskyddet, med beaktande av reglerna om pressfrihet och yttrandefrihet i medierna, och frågor om lagval i samband med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter ⁽¹⁾.

Artikel 31

Tillämplighet i tiden

Denna förordning skall tillämpas på skadevällande händelser som inträffar efter det att den har trätt i kraft.

Artikel 32

Datum för tillämpning

Denna förordning skall tillämpas från och med den 11 januari 2009, med undantag av artikel 29, som skall börja tillämpas från och med den 11 juli 2008.

På rådets vägnar
M. LOBO ANTUNES
Ordförande

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

Uttalande från kommission angående översynsklausulen (artikel 30)

Efter uppmaning från Europaparlamentet och rådet kommer kommissionen inom ramen för artikel 30 i Rom II-förordningen senast i december 2008 att överlämna en studie om situationen i fråga om lagstiftning tillämplig på utomobligatoriska förpliktelser som härrör från kränkningar av privatlivet eller personlighetsskyddet. Kommissionen kommer att väga in alla aspekter och om nödvändigt vidta lämpliga åtgärder.

Uttalande från kommission angående vägtrafikolyckor

Kommissionen är medveten om de olika praxis som gäller i medlemsstaterna i fråga om nivån på den kompensation som tilldelas offer för vägtrafikolyckor och är beredd att undersöka de specifika problem som uppstår för EU-medborgare som råkar ut för en vägtrafikolycka i en annan medlemsstat än den medlemsstat där de vanligen bor. Kommissionen kommer före utgången av 2008 att ge Europaparlamentet och rådet tillgång till en studie över alla alternativ, bl.a. också försäkringsaspekter, för att förbättra ställningen för ovanstående typ av olycksoffer, vilket i sin tur kan bana väg för en grönbok.

Uttalande från kommissionen angående behandlingen av utländsk lagstiftning

Kommissionen är medveten om att olika praxis gäller i medlemsstaterna i fråga om behandlingen av utländsk lagstiftning och kommer senast fyra år efter ikraftträdandet av Rom II-förordningen och under alla omständigheter så snart den finns tillgänglig att offentliggöra en övergripande studie om hur medlemsstaternas domstolar tillämpar utländsk lagstiftning på privaträttens område, med hänsyn tagen till syftena med Haag-programmet. Kommissionen är också beredd att om så är nödvändigt vidta lämpliga åtgärder.
